EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.6.2022
COM(2022) 259 final

2022/0175 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Výboru velvyslanců AKT–EU, pokud jde o změnu rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Toto rozhodnutí Komise obsahuje návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má Unie zaujmout ve Výboru velvyslanců AKT–EU ke změně rozhodnutí č. 3/2019 o přechodných opatřeních podle čl. 95 odst. 4 Dohody o partnerství mezi EU a členy africké, karibské a tichomořské skupiny států („AKT“)[1] podepsané v Cotonou dne 23. června 2000 (dále jen „dohoda o partnerství z Cotonou“) (dále jen „rozhodnutí o přechodných opatřeních“)[2]. Uvedené rozhodnutí bylo poprvé změněno rozhodnutím Výboru velvyslanců AKT–EU č. 2/2020 ze dne 4. prosince 2020[3], kterým se prodlužuje použitelnost dohody o partnerství z Cotonou do 30. listopadu 2021. Druhé prodloužení do 30. června 2022 bylo dohodnuto v souladu s rozhodnutím č. 3/2021[4] ze dne 26. listopadu 2021. Komise navrhuje další prodloužení použitelnosti všech ustanovení dohody o partnerství z Cotonou do 31. prosince 2022, nebo do vstupu nové dohody v platnost, či do zahájení prozatímního provádění nové dohody o partnerství mezi Unií a státy AKT, podle toho, co nastane dříve.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1 Dohoda o partnerství z Cotonou

Dohoda o partnerství z Cotonou od roku 2000 tvoří rámec pro vztahy EU se 79 zeměmi AKT. Dohoda byla uzavřena na dobu 20 let, od 1. března 2000 do 29. února 2020. Byla následně revidována v roce 2005 a 2010.

Rozhodnutím Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 byla použitelnost ustanovení dohody o partnerství z Cotonou prodloužena do 31. prosince 2020, nebo do vstupu nové dohody o partnerství mezi Unií a státy AKT v platnost, podle toho, co nastane dříve. Uvedené rozhodnutí bylo poprvé změněno rozhodnutím Výboru velvyslanců AKT–EU č. 2/2020 ze dne 4. prosince 2020[5], kterým se prodlužuje použitelnost dohody o partnerství z Cotonou do 30. listopadu 2021. Druhé prodloužení do 30. června 2022 bylo dohodnuto v souladu s rozhodnutím č. 3/2021[6] ze dne 26. listopadu 2021.

Jednání o nové dohodě o partnerství AKT–EU byla zahájena v září 2018. Dne 15. dubna 2021 parafovali hlavní vyjednavači znění nové dohody o partnerství mezi Unií a členy Organizace afrických, karibských a tichomořských států (OAKTS). Komise poté předložila svůj návrh k podpisu Radě. Jednání byla znovu otevřena ohledně právní povahy dohody. Znění obsahující změny související s právní povahou však bylo na úrovni Pracovní skupiny Rady pro AKT

---

1 Rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2002 o uzavření Dohody o partnerství mezi členy africké, karibské a tichomořské skupiny států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé podepsané v Cotonou dne 23. června 2000 (Úř. věst. L 65, 8.3.2003, s. 27).

2 Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU [2020/2].

3 Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 2/2020 ze dne 4. prosince 2020, kterým se mění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

4 Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2021 ze dne 26. listopadu 2021, kterým se mění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

5 Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 2/2020 ze dne 4. prosince 2020, kterým se mění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

6 Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2021 ze dne 26. listopadu 2021, kterým se mění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

pozastaveno. Ukázalo se, že diskuse na úrovni Rady EU nepovedou k uzavření nové dohody, která by byla připravena k použití do uplynutí stávající doby použitelnosti dohody o partnerství z Cotonou dne 30. června 2022. Situací by se vytvořilo vakuum ve vztazích mezi EU a AKT, které je třeba vyplnit.

2.2 Rada ministrů AKT-EU

Rada ministrů AKT–EU je orgán ministerské úrovně zřízený dohodou (článek 15 dohody o partnerství z Cotonou). Tvoří ji členové Rady Evropské unie a Evropské komise na straně jedné a členové vlád jednotlivých států AKT na straně druhé. Mezi funkce Rady ministrů patří mimo jiné přijímat rozhodnutí nezbytná pro provádění a plnění dohody o partnerství z Cotonou. Rada ministrů přijímá rozhodnutí společnou dohodou stran. Aby byla rozhodnutí platná, musí být přítomna i) polovina členů Rady Evropské unie (tj. 14 ministrů z členských států EU), ii) jeden člen Komise a iii) dvě třetiny členů zastupujících vlády států AKT (tj. členové vlád z 55 různých států AKT).

2.3 Přechodná opatření

Ustanovení čl. 95 odst. 4 druhého pododstavce dohody o partnerství z Cotonou zní: „*Rada ministrů přijme jakákoli přechodná opatření, jež mohou být nezbytná ohledně změněných ustanovení do doby vstupu nové dohody v platnost*“. Podle čl. 95 odst. 4 druhého pododstavce dohody o partnerství z Cotonou lze uplatnit přechodná opatření za účelem prodloužení použitelnosti všech nebo některých částí dohody o partnerství z Cotonou až do data uplatňování nové dohody (prozatímního provádění nebo vstupu v platnost). Vzhledem k tomu, že nová dohoda nebude použitelná před skončením platnosti stávajícího právního rámce, je v zájmu zachování právní, politické a institucionální kontinuity vztahů se státy AKT nezbytné prodloužit přijatá přechodná opatření s cílem pokračovat v uplatňování stávající dohody.

2.4 Změna přechodných opatření provedená Výborem velvyslanců AKT–EU

V souladu s čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou přijímá rozhodnutí o přechodných opatřeních Rada ministrů AKT–EU. Podle čl. 15 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou může ale Rada ministrů delegovat pravomoci na Výbor velvyslanců. Za tímto účelem Rada ministrů dne 23. května 2019 pověřila Výbor velvyslanců přijetím rozhodnutí o přechodných opatřeních[7]. Podle čl. 16 odst. 2 dohody o partnerství z Cotonou může Výbor velvyslanců v rámci mandátu, který mu byl svěřen Radou ministrů, přijímat nebo měnit rozhodnutí, jež jsou pro strany závazná.

V souladu s článkem 1 jednacího řádu Výboru velvyslanců[8] se výbor schází pravidelně, zejména za účelem přípravy zasedání Rady ministrů, a kdykoliv je to nezbytné, na žádost jedné ze stran. Vzhledem k této flexibilitě může Výbor velvyslanců zajistit, aby byla změna rozhodnutí o přechodných opatřeních včas přijata, a to nejpozději v polovině června 2022.

Výbor velvyslanců AKT–EU proto na jednom ze svých zasedání přijme změnu rozhodnutí o přechodných opatřeních (dále jen „zamýšlený akt“). Účelem zamýšleného aktu je dále prodloužit použitelnost dohody o partnerství z Cotonou v plném rozsahu do 31. prosince 2022, nebo do vstupu v platnost či prozatímního provádění nové dohody o partnerství mezi Unií a státy AKT, podle toho, co nastane dříve.

---

[7] Rozhodnutí Rady ministrů AKT–EU č. 1/2019 ze dne 23. května 2019 o delegování pravomocí, jež se týkají rozhodnutí přijmout přechodná opatření podle čl. 95 odst. 4 Dohody o partnerství AKT–EU, na Výbor velvyslanců AKT–EU [2019/920] (Úř. věst. L 146, 5.6.2019, s. 114).

[8] Rozhodnutí Rady ministrů AKT–ES č. 3/2005 ze dne 8. března 2005 o přijetí jednacího řádu Výboru velvyslanců AKT–ES (Úř. věst. L 95, 14.4.2005, s. 51).

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Komise navrhuje, aby bylo stávající rozhodnutí o přechodných opatřeních dohody o partnerství z Cotonou změněno s cílem prodloužit použitelnost této dohody do 31. prosince 2022, pokud nová dohoda nevstoupí v platnost, nebo se nezačne prozatímně provádět před tímto datem.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem má být navrhovaný postoj Unie přijat na zasedání Výboru velvyslanců AKT–EU.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.4 Procesněprávní základ

4.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“*.

Pojem *„akty s právními účinky“* zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale *„mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“*[9].

4.1.2 Použití na stávající případ

Podle čl. 95 odst. 4 druhého pododstavce dohody o partnerství AKT–EU podepsané v Cotonou dne 23. června 2000 lze uplatnit přechodná opatření za účelem prodloužení použitelnosti všech nebo některých částí dohody o partnerství z Cotonou až do data uplatňování nové dohody (prozatímního provádění nebo vstupu v platnost po ratifikaci všemi smluvními stranami). Konkrétně: *„Rada ministrů přijme jakákoli přechodná opatření, jež mohou být nezbytná ohledně změněných ustanovení do doby vstupu nové dohody v platnost“.*

Je proto zřejmé, že akt, který má Výbor velvyslanců AKT–EU přijmout, představuje akt s právními účinky. V souladu s články 15 a 16 dohody bude zamýšlené rozhodnutí Výboru velvyslanců závazné podle mezinárodního práva.

Výbor velvyslanců je orgán zřízený podle článku 16 dohody o partnerství z Cotonou.

Evropská unie je společně s členskými státy Evropské unie smluvní stranou dohody o partnerství z Cotonou, a bude proto vázána plánovaným rozhodnutím Výboru velvyslanců.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2 Hmotněprávní základ

4.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na

[9] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2 Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají fungování dohody o partnerství z Cotonou jako celku, zejména prodloužení její použitelnosti po předpokládaném datu skončení platnosti. Hmotněprávní základ rozhodnutí Rady se tedy musí stanovit s ohledem na dohodu o partnerství z Cotonou jako celek[10].

Dohoda o partnerství z Cotonou byla uzavřena jako dohoda o přidružení a jako taková byla založena na článku 310 Smlouvy o založení Evropského společenství, jemuž odpovídá článek 217 Smlouvy o fungování EU. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tedy článek 217 Smlouvy o fungování EU.

4.3 Závěr

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají fungování dohody o partnerství z Cotonou jako celku, zejména prodloužení její použitelnosti po předpokládaném datu skončení platnosti. Hmotněprávní základ rozhodnutí Rady se tedy musí stanovit s ohledem na dohodu o partnerství z Cotonou jako celek[11].

Dohoda o partnerství z Cotonou byla uzavřena jako dohoda o přidružení a jako taková byla založena na článku 310 Smlouvy o založení Evropského společenství, jemuž odpovídá článek 217 Smlouvy o fungování EU. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tedy článek 217 Smlouvy o fungování EU.

[10] Viz zejména rozsudek ve věci C-244/17 Komise v. Rada („Kazachstán“) [ECLI:EU:C:2018:662], bod 40 a judikatura, na niž se v tomto bodě odkazuje.

[11] Viz zejména rozsudek ve věci C-244/17 Komise v. Rada („Kazachstán“) [ECLI:EU:C:2018:662], bod 40 a judikatura, na niž se v tomto bodě odkazuje.

2022/0175 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Výboru velvyslanců AKT–EU, pokud jde o změnu rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 217 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států („AKT“) na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé (dále jen „dohoda o partnerství AKT–EU“)[12] byla podepsána v Cotonou dne 23. června 2000. Dohoda o partnerství AKT–EU vstoupila v platnost dne 1. dubna 2003 a je použitelná do 30. června 2022 v souladu s rozhodnutím Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU (dále jen „rozhodnutí o přechodných opatřeních“)[13] ve znění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2021 ze dne 26. listopadu 2021, kterým se mění rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

(2) V souladu s čl. 95 odst. 4 prvním pododstavcem dohody o partnerství AKT–EU byla jednání o nové dohodě o partnerství AKT–EU zahájena v září 2018. Nová dohoda nebude ke dni uplynutí platnosti stávající dohody o partnerství AKT–EU připravena k použití. Považuje se tudíž za nezbytné změnit rozhodnutí č. 3/2019 o přechodných opatřeních za účelem dalšího prodloužení použitelnosti ustanovení stávající dohody o partnerství AKT–EU.

(3) Podle čl. 95 odst. 4 druhého pododstavce dohody o partnerství AKT–EU přijme Rada ministrů přechodná opatření, jež mohou být nezbytná do doby vstupu nové dohody v platnost.

(4) Podle čl. 15 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou pověřila Rada ministrů AKT–EU dne 23. května 2019 přijetím přechodných opatření Výbor velvyslanců AKT–EU. Výbor velvyslanců AKT–EU má mít pravidelné zasedání, na němž přijme rozhodnutí změnit přechodná opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU.

---

[12] Dohoda (Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3) ve znění dohody podepsané v Lucemburku dne 25. června 2005 (Úř. věst. L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohody podepsané v Ouagadougou dne 22. června 2010 (Úř. věst. L 287, 4.11.2010, s. 3).

[13] Rozhodnutí Výboru velvyslanců AKT–EU č. 3/2019 ze dne 17. prosince 2019 o přijetí přechodných opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU [2020/2].

(5) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve Výboru velvyslanců AKT–EU, neboť zamýšlený akt bude pro Unii závazný.

(6) Ustanovení dohody o partnerství AKT–EU budou nadále uplatňována s cílem zachovat kontinuitu ve vztazích mezi Unií a jejími členskými na jedné straně a státy AKT na straně druhé. Cílem změněných přechodných opatření tudíž není změna dohody o partnerství AKT–EU podle čl. 95 odst. 3 této dohody,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie ve Výboru velvyslanců AKT–EU podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT–EU, je změnit rozhodnutí č. 3/2019 o přechodných opatřeních s cílem prodloužit použitelnost ustanovení dohody o partnerství AKT–EU v plném rozsahu do 31. prosince 2022, nebo do vstupu nové dohody v platnost, či do zahájení prozatímního provádění nové dohody o partnerství mezi Unií a státy AKT, podle toho, co nastane dříve.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně